

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

24.9.2025 / 9 / kirkkojakoti.fi

Lokakuun
tapahtumat
liitteessä!

Esko Valtaoja ja ääretön kosmos

sivu 12

Seurakuntien
tilat
muutoksessa

sivu 3

Leikkiminen
vapauttaa
ajattelua

sivu 6–7

Pohdintaa
kuolemasta

sivu 11

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Kirkko on media

ARKKIPIISPA Tapio Luoma kutsui elokuun loppupuolella kristillisten ja kirkollisten medioiden päätoimittajia yhteiseen keskusteluun. Paikalla oli edustajia myös ortodoksisesta ja katolisesta kirkosta sekä herätysliikkeistä.

LUOMAN MUKAAN kirkko on olemukseltaan media, joka välittää Kristuksen sovitustyön sanomaa maailmaan. Kirkko toimii menneisyyden ja tradition, nykyisyyden ja tulevaisuuden välimaastossa. Traditio ja kirkon pitkä historia juurruttavat meitä sanoman ytimeen. Nykyisyys ja tulevaisuus ovat tärkeitä siksi, että kirkko voisi toimia uskottavana tässä ajassa ja tämän ajan ihmisille.

KIRKON TEHTÄVÄNÄ on Luoman mukaan pitää uskottavasti esillä kirkon sanomaa ylösnousseesta Jeesuksesta.

KESKUSTELU OLI erittäin vilkasta, ja pohdimme paljon muun muassa toivon sanomaa tässä ajassa. Toivon pitää näyttäytyä myös tekoina, sillä toivon eteen me kaikki voimme tehdä jotain konkreettista. Valtamedia on tällä hetkellä aiempaa enemmän kiinnostunut kirkon viestistä.

NYKYÄÄN varsinkin nuoret seuraavat enemmän henkilövaikuttajia kuin mediaa. Tämä asettaa haasteita etenkin totuudelle ja luotettavuudelle. Kuka käyttää kirkon ääntä? Journalistien tärkeä tehtävä on taustoittaa asioita ja rakentaa asiallisia keskustelufoorumeita.

LUOMA TOTESI keskustelun lopuksi, kuinka monenlaisia medioita kirkollisella kentällä on. Eri-mielisyyksien takana on aina hyvä tahto. Jokaiselle on paikkansa ja omanlaisensa tarve. Lopulta olemme yhteisellä asialla. ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Iltarukous yhdistää
Iltarukousviikko 29.9.–5.10. muistuttaa kaikesta siitä hyvästä, mitä yhdessä lapsen kanssa illalla rukoileminen on tuonut eri sukupolvien elämään. Mikä on sinun iltarukouksesi? Lasten ja nuorten keskus on tuottanut iltarukousviikon materiaalipaketin, josta riittää ammennettavaa perheille ja kasvattajille.

lastenkirkko.fi

Onni kasvaa yhteisössä
Vanhustenviikon 6.–12.10. teemana on yhteisössä kasvava onni. Viikon aikana ympäri Suomen järjestetään satoja tapahtumia: ulkoilupäiviä, konsertteja, kahvihetkiä, jumalanpalveluksia, kulttuuria ja webinaareja. Niissä on mahdollisuus kohdata, innostua ja oppia uutta. Teemapäivinä esiin nousevat vapaaehtoistoiminta, tekoäly, turvallinen asuminen sekä luontokokemukset yksinäisyyden lievittäjänä.

vtkl.fi

Usko ja toimi
Ekumeenista vastuuviikkoa 20.–26.10. vietetään teemalla ”Usko ilman tekoja on kuollut”. Vastuuviikko haastaa kaikkia kristittyjä tekemään hyviä tekoja ympäri vuoden, varsinkin kampanjaviikon aikana. Se inspiroi ihmisiä pohtimaan, miten he voisivat parantaa jonkun ihmisen tai ihmisryhmän elämää ja siten siunata muita ja samalla tehdä Suomesta ja maailmasta hiukan parempi paikka elää kaikille.

ekumenia.fi/vastuuviikko

YKSI HETKI KIRKONMÄELTÄ

Kuopiossa vietettiin Taiteiden yötä 29.8. Tuolloin juhliittiin myös tuomiokirkonmäellä. Ulkona oli toimintapisteitä koko perheelle ja tapahtuma keräsi mukavasti väkeä. Ilta huipentui Tuomiokirkossa Teleks-yhtyeen konserttiin. Kuva: Paula Raatikainen

LAINATTUA

”Nuoret nimesivät sankareikseen ihmisiä, jotka ovat saaneet kokemaan, että on ihan riittävä, vaikka suurelle maailmalle ei koskaan riitäkään omana itsenään.

Oppilaitospappi Jenni Siljander,
Rauhan Tervehdys 18/2025

”Kirkon pitäisi mennä julistuksessaan ihminen ja armo edellä.

Emerituspiispa Wille Riekkinen, Silta 9/2025

LYHYESTI

KIRKKOHALLITUKSEN täysistunto on elokuun lopussa myöntänyt kolme kirkon palkintoa. Vuoden 2025 Kirkon John Vikström-liikuttajapalkinto myönnettiin **Mikko ”Pelt-si” Peltolalle** ja **Osmo Peltolalle**, kirkon kulttuuripalkinto puolestaan kirjailija ja ajattelija **Antti Nylénille**. Kirkon ympäristökasvatuspalkinnon sai Kajaanin seurakunta.

AGAPISTI-SÄÄTIÖ JA Kirkon keskusrahasto perustavat yhteistyössä Agapisti-rahaston. Sen tarkoituksena on edistää ja tukea Kirkon diakoniarahaston kautta Suomessa tapahtuvaa diakoniatyötä. Varoja voidaan käyttää seurakuntien diakoniatyöntekijöiden hakemuksesta yksityishenkilöiden avuntarpeeseen.

3

MILJOONAA

Viime vuonna Suomen Lähetysseuran työ tavoitti lähes 3 miljoonaa ihmistä.

Maaningan kirkossa aloitetaan muutostyöt vuodenvaihteessa.

KUTSUVA KIRKKO

Kuopion ev.lut. seurakuntien tavoitteena on monipuolistaa tilojaan ja luopua joistain kiinteistöistä seurakuntien väestökehityksen ja taloudellisen kestävyysmukan.

Lisäksi kehitetään tilojen saavutettavuutta ja yhteiskäyttöä sekä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Seurakuntien valintoja ohjaavat kirkon energia- ja ilmastostrategia Hii-lineutraali kirkko 2030 ja kirkon tehtävä vaalia kulttuuriperintöä.

Seurakuntien tilat muutoksessa

Seurakuntien isoilla kirkko- ja tilamuutoksilla vastataan nykyajan tarpeisiin.

Sini-Marja Kuusipalo teksti
Hannu Korhonen kuva

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymässä on käynnissä useita kiinteistöhankeita, joilla halutaan vastata toiminnan nykyajan tarpeisiin. Kiinteistöpäällikkö **Petri Rautio** kertoo, että hankkeet ovat osa laajempaa strategiaa, jolla pyritään varmistamaan tilojen monipuolinen käyttö ja kehitys sekä kestävä talous.

Maaningan kirkko monipuolistuu

Yksi merkittävistä hankkeista on Maaningan kirkon peruskorjaus, joka alkaa vuodenvaihteessa ja valmistuu ennen joulua 2026. Kirkkoon rakennetaan kokoon-tumis- ja kahviotilat, jotka palvelevat 50–60 henkilöä.

”Tavoitteena on luoda tilat, jotka vastaavat seurakuntalaisten tarpeisiin ja mahdollistavat monipuolisemman käytön”, Rautio toteaa.

Remontin aikana toiminta Maaningan kirkossa jatkuu tavalliseen tapaan.

Uudistuksen jälkeen seurakunnan toimintaa siirretään saman katon alle ja kirkossa voi viettää hautajaiset aina siunaustilaisuudesta muistokahveihin. Tällä hetkellä seurakunta toimii Maa-

ningalla kirkossa ja vuokrati-loissa Maaninkatalolla.

Leirikeskus uudistuu näyttävästi

Paraikaa näkyvästi uudistuu Rytlyn leirikeskus, jonka pihaan on tuotu uudet majoi-tusmökki ja rantaan nousee sauna kerhotiloineen. Uu-distuva leirikeskus voi tarjota majoitusta sadalle henki-lölle kesästä 2026 alkaen.

”Uudet tilat ovat tasok-kaat. Niitä on helpompi myydä ulkopuolisille käyttäjille”, kiinteistöpäällikkö Rautio sanoo.

Samaan aikaan kaupan on maaseutuleirikeskuksis-ta Hirvijärven leirikeskus.

”Hirvijärven tulevaisuu-den hintalappu olisi ollut paljon suurempi kuin Ryt-kyn, koska sen rakennus-kanta vanhempaa.”

Kuopiosta vain 20 kilo-metrin päässä olevalla Ryt-kyllä arvioidaan olevan enemmän käyttöä myös si-jaintinsa vuoksi, sillä Hirvijär-velle on matkaa yli tuplasti.

Lapsille omaa kirkkotilaa

Kirkoissa on 2000-luvulla haluttu madaltaa lapsiper-heiden kynnystä. Nyt työn alla ovat lastenpaikat Kalla-veden, Siilinjärven ja Nilsin kirkkoihin, joissa penkkejä poistamalla saadaan tilaa lasten tulla. Kallaveden kir-

kon lastenpaikka valmistuu tänä syksynä, Siilinjärvellä uusi tila siunataan käyttöön 1. adventtisunnuntaina, ja Nilsissä tulee valmista ensi keväänä.

Uuden vuosikymmenen Alava ja Puijo

Pidemmän ajan projekteis-ta seurakuntayhtymällä on käynnissä kaksi kaavahan-ketta: Alavan kirkolla Kuopion Niiralassa ja Puijon kir-kolla Puijonlaaksossa.

Alavan kirkon tontilla seurakuntatalo on kipeästi remontin tarpeessa. Suun-nitteilla on uuden seurakun-tatalon lisäksi rakentaa ton-tille kaksi asuinkeuhkotaloa.

”Kaavahanke on pitkä prosessi, mutta se on vält-tämätön, jotta voimme tar-jota nykyaikaiset ja toimivat tilat seurakuntalaisille”, tu-levaisuuteen katsova kiin-teistöpäällikkö selvittää.

Jo ennen uuden kaavan tuomaa isoa uudistusta Ala-valla korjataan kirkon lasi-seinä, ja kirkko on joitain kuukausia suljettuna ensi vuonna.

Puijonlaaksossa kirkon tontille on suunnitteilla uusi rakennus nuorisotaloksi kutsutun kiinteistön paikal-le. Nuoria ei suinkaan jätetä tilattomiksi, vaan toiminnan tilaa remontoidaan kirkon alakertaan ja ehkä uudisra-kennuksen kivijalkaan.

Huolta on herättänyt myös nuorisotalon pallo-hallista luopuminen.

”Suunnitelmat ovat vielä kesken. Eri vaihtoehtoja pun-nitaan yhdessä seurakunnan kanssa”, Rautio kertoo.

”

Haluamme olla edelläkävijöitä.

Uudet rakennuskaavat valmistuvat parin kolmen vuoden kuluessa ja raken-tamiseen menee noin kak-si vuotta. Uutta Alavaa ja Puijoa saadaan siis ihastel-la uuden vuosikymmenen taitteessa.

Suljetut ovet Kaavilla ja Syväniemellä

Huonokuntoisten kiinteis-töjen tulevaisuus on seura-kuntien kiinteistöpäällikön työpöydällä tuttu mutta vai-kea kysymys. Umpikujassa ollaan Kaavilla, missä kirkko suljettiin kesäkuussa.

”Peruskorjauksenkin jäl-keen nykyiseen kirkkoon jäisi riskejä. Suunnitelmis-samme on rakentaa uusi, pienempi kirkko, mutta

kunnan tekemä suojelupää-tös on tehnyt tilanteesta haastavan”, Rautio toteaa.

Myös Syväniemen kirkko on kuntansa vuoksi sul-jettu. Sen korjaustarpeet ovat suuret: vesikaton kor-jaus maksaisi 700 000 eu-roa ja sisäremontti 1,5 mil-joonaa euroa.

Nyt tehdään huomisen kirkkoa

Kirkkojen muutokset herät-tävät monia tunteita ja mie-lipiteitä. Kiinteistöpäällikkö Petri Rautio korostaa, että kaikki työn alla olevat muu-tokset ovat kipeitä mutta välttämättömiä.

”Eikö olisi hyvä, että olisi lapsillekin tilaa, koko kirkos-sa enemmän käyttöä ja kir-kon valot palaisivat useam-min? Kiinnymme helposti vanhoihin puitteisiin ja tut-tuihin työtapoihin. Pitäisi myös oppia muuttumaan.”

Seurakuntien valinnoil-la suunnataan katse pitkälle tulevaisuuteen – kirkkoon, jossa on tilaa olla ja toimia vuosikymmentenkin päästä. Seurakunnat ottavat huo-mioon myös lapsivaikutuk-set ja punnitsevat hiilijalan-jälkensä.

”Rakennusmääräykset edellyttävät vastuullisuutta. Haluamme olla edelläkävi-jöitä tässä”, Rautio sanoo. ●

”Kiinalaisilla kristityillä on suuria visioita. Saattaa olla, että tulevaisuudessa he vaikuttavat kristinuskon megatrendeihin maailmassa”, sanoo dogmatiikan emeritusprofessori Miikka Ruokanen. Kuvassa myös vaimo Jun Lin.

Kiina – kristinuskon tuleva keskus?

”Kiinalaisessa kristillisyydessä on valtavasti kasvupotentiaalia. Maassa on maailman suurin uskonnollinen tyhjiö”, kertoo dogmatiikan emeritusprofessori Miikka Ruokanen.

Janne Villa teksti
Miikka Ruokasen kotialbumi kuva

”Kiinalainen ihmisyyys ja kulttuuri ovat uponneet syvälle selkärankaani. Kansakunnan tilanne on valtavan haastava ja kiinnostava. Talousmahdi menee eteenpäin ja vahvistuu globaalina vaikuttajana”, **Ruokanen** sanoo.

Hän on opettanut Kiinassa kohta 30 vuoden ajan. Ulkomaisia teologeja ei ole juuri lainkaan koko maassa, mutta Helsingin yliopiston dogmatiikan emeritusprofessori on saanut työskennellä maan tärkeimmissä teologisissa seminaareissa ja yliopistoissa.

Hän meni vuonna 1999 naimisiin **Jun Lin** kanssa.

”Jun on kotoisin maailman suurimmasta kaupungista Shanghaista, jossa on viiden Suomen väkiluku.”

Dynaamista kristillisyyttä

Ruokanen tahtoo olla mukana Kiinan kirkon kasvuprosessissa. Haasteita ovat työntekijäpula ja työn-

tekijöiden alhainen koulutustaso. Teologista tietotaitoa tarvitaan.

Kiinalainen kristillisyyys muistuttaa suomalaista herätyskristillisyyttä korostaessaan Raamatun, rukouksen ja henkilökohtaisen uskon merkitystä.

”Heidän toiminnassaan on jotakin alkukristillistä, dynaamista, voimakasta ja vakuuttavaa. Kiinalaiset kristityt kaipaavat uskoa, jossa Pyhä Henki on läsnä.”

Ruokanen on kokenut sikäläisen kristinuskon hyvin hoitavaksi. Kristityillä on rohkeutta mennä eteenpäin.

”Ei ole niin, että vain minä annan heille tietoa opettajana, vaan he sytyttävät minua hengellisesti ja opettavat. Heillä on sitoutuneisuutta ja rakkautta Ylimpään Työnantajamme.”

Ei varasta eikä valehtelee

Kiinalaisille kristityille Raamattu on kirja, jonka opetuksia pyritään noudattamaan.

”Spiritualiteetti ja suhde Kolmiyhteiseen Jumalaan, erityisesti

Nasaretilaiseen, on vahva.”

Mediassa kristinuskoko ei juuri näy. Kirkon kasvu tapahtuu henkilöltä henkilölle, kun yksityiset kristityt kertovat uskostaan perhepiirissä ja työpaikoilla.

Valtio on pyrkinyt karsimaan länsimaiset vaikutteet pois kirkosta.

”Kristinuskoko mielletään länsimaisen kulttuurin ytimeksi ja käytötoimaksi. Siksi se on kiinalaisille yhtäältä kiehtova, mutta toisaalta myös jotain, jota ei haluta kopioida sellaisenaan.”

Korruptio on Kiinassa iso ilmiö, jota vastaan hallinto yrittää taistella. Rehellisyys ja lainkuuliaisuus eivät ole itsestäänselvyyksiä.

”Kristityt ovat yleensä hyvántah-

”

Kristityillä on rohkeutta mennä eteenpäin.

toisia ja luotettavia, avoimia, iloisia ja myönteisiä. He eivät varasta eivätkä valehtelee. Heillä on hengellistä voimaa.”

Kristityt osoittavat valmiutta epäitsekääseen palveluun ja uhrauksiin. Hallinnolle ollaan lojaaleja ja poliittista systeemiä kunnioitetaan.

Laimea usko ei riitä

Kristittyjä on Kiinassa vasta viitisen prosenttia kansasta, mutta maalla on mahdollisuus kasvaa kristinuskon uudeksi keskuksesi ja maailmanlaajuisesti vaikuttajaksi, jos uskonharjoittaminen saa enemmän vapautta maassa.

”Maailmanuskontojen ja voimakkaiden yhteiskunnallisten ideologioiden paineiden keskellä elävät ihmiset eivät hyödy laimeasta uskonnosta. Laimea usko ei anna hyvin perusteltua älyllistä vaihtoehtoa eikä hengellistä voimaa kestää elämän realiteetit.”

Kiinalaiset kaipaavat reaalisesti vaikuttavaa Jumalan läsnäoloa.

”Tämä on kova realiteetti ei-kristillisessä maailmassa. Uskon, että se tulee olemaan kova realiteetti myös meillä niin sanotussa kristillisessä maailmassa maallistumisen, välinpitämättömyyden ja kristinuskon vastaisuuden lisääntyessä.”

Kirkot, jotka ovat sitoutuneita klassiseen kristinuskoon ja jotka ovat hengellisesti vahvoja, vetävät puoleensa ihmisiä tulevaisuudessa. Sekulaariin yhteiskuntaan liikaa mukautuvat kirkot heikentyvät.

”Ei ole huono strategia olla solidaarinen tämän maailman asioille ja kaikille kärsiville – tämä on osa Kristuksen meille antamaa kutsusta. Mutta ei riitä, jos usko jää etiikan tasolle. Kirkon on tarjottava todellista elävää uskoa, toivoa ja suuntaa ihmisten elämään.” ●

Tunnistetaan hyvä

Kaikkialta vyöryy jatkuvasti huonoja uutisia: sotaa, ilmastonmuutosta ja velkaantumista. Kuopion kaupunki on päättänyt tehdä vastaiskun ja ryhtyä julkaisemaan hyviä uutisia.

Heli Haring teksti
iStock kuva

Mistä idea lähti, Kuopion kaupungin markkinointijohtaja Kirsi Soininen?

”Idea nousi yhteistyössä Kuopion kauppakamariosaston hallituksen kanssa. Meillä on paljon hyviä uutisia kerrottavanamme, ja nyt on aika saattaa ne entistä paremmin näkyviin normaalin kuntaviestinnän rinnalla. Maailma tarvitsee hyviä uutisia, erityisesti tällaisena aikana. Me Kuopion kaupungilla haluamme sytyttää yhteisen toivon kajastuksen ja luoda valoisampia näkymiä tulevaisuuteen. Tutkimuksen mukaan yli 60 prosenttia suomalaisista kaipaisi positiivisista asioista uutisointia ikävien uutisten rinnalle.”

Miksi hyvät uutiset ovat tärkeitä?

”Ilman positiivisia tulevaisuuden näkymiä ei ole elinvoimaa. Tavoitteenamme onkin hyvien uutisten avulla parantaa mielikuvaa Kuopios- ta ja kasvattaa kaupunkimme veto- voimaa. Haluamme myös parantaa kuopiolaisten hyvinvointia lisäämäl- lä heidän tulevaisuususkooan. Itse ajattelen, että on erityisen tärkeää varjella nuorten luottamusta tule- vaisuuteen. Jos pessimismi ja näkö- alattomuus saavat yliotteen, sillä on kauaskantoiset seuraukset.”

Missä Kuopion hyviä uutisia julkaistaan?

”Julkaisemme asioita sekä media- jakeluna valtakunnallisesti että myös omissa kanavissamme, kuten kaupungin omissa näytöissä, uutis- kirjeissä, mainostauluissa, somes- sa ja verkkosivuilla. Meillä on oma

verkkosivu kuopio.fi/hyviauutisia, jonne on ohjaus eri kanavista.

Kuopiolaiset voivat osallistua hy- vän uutisointiin vinkkaamalla meille aiheita. Esimerkiksi niin kutsutut arjen hyvät haltijat – ihmiset, jotka vaikka- pa pilkkovat puita laavuilla yhteiseen käyttöön – ovat uutisen arvoisia.”

Onko tämä pysyvä käytäntö vai liittyykö 250–juhlavuoteen?

”Tämä on pysyvä käytäntö, joka on hieno lanseerata juhlavuonna. Kuopion juhlavuosi toteutuksineen ja tapahtu- mineen on itsessään tosi iso hyvä uu- tinen. Käytännön on oltava pysyvä, jot- ta sidosryhmät oppivat tunnistamaan Kuopiosta nousevat asiat ja että ne johtaisivat esimerkiksi Kuopiosta ole- vien mielikuvien vahvistumiseen.” ●

Lähetä hyvä uutisvinkki:
verkkotoimitus@kuopio.fi

LYHYESTI

Merkittävä rahoitus diakoniale

Ruoka-avun tarve kasvaa Suo- messa, mikä näkyy evankelis- luterilaisten seurakuntien dia- konia- eli sosiaalityössä. Yhä useammin kriittisen, viimesijai- sen avun antavat seurakunnat. Ruokavirasto on myöntänyt Kirk- kopalvelut ry:lle viiden miljoonan euron rahoituksen Euroopan so- siaalirahaston (ESR+) Aineellinen apu -ohjelmasta. Kirkkopalvelut on laaja-alainen palvelujärjestö, joka kanavoi avun perille jäsen- seurakuntiansa kautta.

Apu kohdistuu heikoimmas- sa asemassa oleviin, ensisijai- sesti työttömiin ja heidän per- heenjäseniinsä. Kahden vuoden aikana 2025–2027 jaetaan kaik- kiaan 125 000 maksukorttia, jotka avunsaajat voivat käyttää perustarpeisiin ruokakaupassa. Yhden ruokakortin arvo on 40 euroa. Mukana ovat K- ja S-ryh- män päivittäistavarakaupat.

”Tilannekuva on vakava, ihmi- siä putoaa yhä enemmän kaik- kien turvaverkkojen läpi. Viisi miljoonaa euroa on merkittävä satsaus hädänalaisten auttami- seen ja seurakuntien diakonia- työhön. En tiedä, että näin huo- mattavaa rahoitusta diakoniale olisi koskaan aiemmin saatu”, sanoo Kirkkopalvelujen johtaja Ilkka Mattila.

Piispainkirje pohtii rauhan kysymyksiä

Syyskuussa jatkosodan päätty- misen muistopäivänä 19.9. jul- kaistiin uusi piispainkirje *Kutsu rauhaan*. Tässä järjestyksessä kolmannessa piispainkirjeessä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispat pohtivat sisäistä ja yhteiskunnallista rauhaa.

Mikä on kristillinen käsitys rauhasta? Miten rauha syntyy ja miten sitä voi ylläpitää? Missä tilanteessa sotaa voi pitää oi- keutettuna?

Kirjeessä piispat käsittelevät rauhan moniulotteisuutta: mitä se tarkoittaa yksilölle, yhteisöille ja kansakunnille. Rauha ei synny itsestään vaan edellyttää ym- märrystä, tahtoa ja jatkuvaa työ- tä. Kirjeessä rohkaistaan jokais- ta toimimaan rauhan hyväksi omassa arjessaan.

Piispainkirjeet on suunnat- tu paitsi kirkon työntekijöille ja seurakuntalaisille myös kirkosta kauempana oleville, hengellisyys- destä kiinnostuneille. Piispain- kirjeiden tavoitteena on rohkais- ta vuoropuheluun kristillisen uskon ja maailman tärkeistä kysymyksistä. ●

KAMALA LUONTO

Leikki saa mielikuvituksen liekkeihin

Leikkiminen vapauttaa ajattelua ja tekee hyvää mielenterveydelle. Myös usko Jumalaan on eräänlaista leikkiä.

Kari Kuula teksti
Kari Kuula, iStock ja Tuija Hyttinen kuvat

Hurahdin taas. Tilasin netistä valta-
van kasan legopalikoita. Ensin ra-
kensin niistä meidän kirkkomme
urut ja sitten koko kirkon pienoisi-
mallin legoukkujen mittakaavassa.

Massiivinen rakennelma, lattialle
levitettynä melkein kaksi neliömet-
riä. Hommaan meni puoli vuotta.
Otin kirkosta kuvia, tutkin sen piirus-
tuksia ja laskin legopalikoiden mitta-
suhteita.

Olin aivan liekeissä. Aivot sauhu-
sivat ja mielikuvitus laukkasivat. Perus-
telin projektia sillä, että aikuinenkin
kaipaa leikkiä eli työn vastakohtaa:
uppoutumista turhaan puuhaan,
joka irrottaa ajasta ja vie mukanaan.

Kuulostaa yllättävältä, mutta jo-
kainen aikuinen haluaa leikkiä. Sitä
tosin kutsutaan ”kunniallisemmin”
harrastukseksi. Siinä on aina leikilli-
nen ulottuvuus – on se sitten pin-
giksen pelaamista, valokuvausta tai
vaikka sarjakuvien keräilyä. Käsityöt-

kin ovat leikkiä, vaikka ne näyttävät
hyötytoiminnalta.

Kaikki tiet vievät leikkipuistoon

Haluamme vapaa-aikaa voidaksem-
me leikkiä. Kulttuurimme on muut-
tunut valtavasti sotien jälkeen. En-
nen ihmisten odotettiin keskittyvän
työhön ja vapaa-aika miellettiin le-
von ajaksi. Nyt ajatellaan toisin.

Töiden jälkeen aikuisetkin rien-
tävät omiin leikkipuistoihinsa. Koko
elämäntapamme on leikillistynyt
ja lelullistunut. Ihmiset harrasta-
vat, pelaavat ja keräilevät. Sitä var-
ten tarvitaan turhia mutta virkistä-
viä esineitä kuten laskettelusuksia ja
tietokoneita.

Ympäriimme arjen viihteellä,
joka sekin on eräänlaista leikkiä. Toi-
set viihteet ovat vain aktiivisempia
kuin toiset. Elokuvat ja sarjat vievät
passiivista sohvaperunaa mukanaan,
kun taas kirjan lukija seikkailee itse
yhtenä toimijana tarinan mukana.

Pelejä on pelattu jo Raamatun ai-
kana, mutta ei koskaan niin paljon
kuin nykyään. Lapset pelaavat kauan

ennen kuin oppivat lukemaan. Pelit
suunnitellaan viihdyttämään, joskin
monien verkkopelien perimmäinen
tarkoitus on koukuttaa pelaaja pysy-
väksi palvelun ostajaksi tai mainos-
ten kohteeksi.

Usein pelien vetovoima perustuu
sosiaalisuuteen. Pelaamme yhdessä
muiden kanssa. Ryhmän tunnekyrä
pomppii pelin käänteiden mukaan.
Yhdessä jännitetään ja lopussa yksi
juhlii, kun on voittanut toiset.

Ja tietenkin pelin ohessa jutellaan
niitä näitä. Usein parhaat keskuste-
lut käydään nopan heiton ohessa.

Lapset ovat neroja

Lapset sytyvät parhaiten roolileikeistä.
Reaalimaailman kanava vaihtuu mieli-
kuvituksen satumaailmaksi. Pöydänalus
on poliisiasema ja pikkuveli poliisikoiraksi.

Lapsi antaa aikuiselle suloisen
lahjan, jos hän kutsuu tätä mukaan
leikkiin. Silloin ei kannata jäädä soh-
valle, vaan heittäytyä virran vietäväk-
si. Samalla voi ikään kuin sivullisena
tarkkailijana pohtia, mitä ihmiselle
tapahtuu leikkiessä.

Roolileikki on hämmästyttävän luo-
va tapahtuma. Siinä mielikuvitus keksii
mitä tahansa. Rajoja ei ole ja sääntöjä
voi muuttaa käden käänteessä. Leikki-
jä kokee ja näkee sellaista, mistä ulko-
puolinen jää täysin vaille.

Nerojen keksimisprosessi on su-
kua leikille. He hoksaavat kokeilla
ajatuspolkuja, jotka taviksille eivät
tule mieleenkään. Kun riittävästi
seikkailee, oivaltaa lopulta jotakin
uutta ja ällistyttävää. Lapset ovat siis
neroja luonnostaan.

KAUNIAISTEN
KIRKKO
VUONNA 2042

Kari Kuulan näkemys Kauniaisten kirkosta vuonna 2042.

Nauru vapauttaa aivoja

Leikkisyys tekee hyvää työpaikalle. Sillä tarkoitetaan luovaa, kokeilevaa, osin humoristista asennetta, jossa asioihin etsitään tietoisesti yllättäviä näkökulmia. Kaiken kun voi tehdä toisin kuin ennen.

Ja jos homma menee pieleen, sille nauretaan lempeästi sen sijaan, että jumitutaan etsimään syyllisiä. Leikkisä yhteisö toipuu takaiskuista nopeasti.

Moni työpaikka kaippaa leikkiherätystä. Se vapauttaa ajattelua ja tekee hyvää mielenterveydelle. Kun tekeminen ei ole liian vakavaa, jokainen uskaltaa esittää omia ideoitaan. Kansantalouskin kiittää leikkimielisiä.

Yhdessä kannattaa siis nauraa. Stressi vähenee ja ihmiset liimaantuvat yhteen.

Leikkiä laskevassa ympäristössä aivot vapautuvat tutuista kaavoista. Vitsit perustuvat usein siihen, että ennakoitavaan tilanteeseen tulee yllättävä käänne tai tulkinta. Yllätysten hakeminen, vaikka sitten vitsailun kautta, ruokkii luovuutta.

Kirjailijat tietävät hyvin, että höpöttely laukaisee aivojumeja. Kun ta-

rina ei kulje, se lyödään leikiksi. Kokeillaan ihan hulluja tarinapolkuja. Näin ajattelu irrotetaan kahleistaan. Ja kohta syntyy loistava idea: näin tarina eteneekin.

Jeesuskin leikki

Usko Jumalaan on eräänlaista leikkiä. Siihen kun tarvitaan mielikuvi- tusta. On kuviteltava, että on kaksi päällekkäistä maailmaa, joissa vallit- sevat erilaiset pelisäännöt.

Ensimmäinen on tämä näkyvä, konkreettinen todellisuus. Saamme siitä melko hyvän otteen aistiemme avulla. Näemme puut ja tunnemme auringon lämmön. Olemme jokseen- kin samaa mieltä näkyvän maailman rakenteesta ja toiminnasta.

Sitten on toinen maailma, Juma- lan ja enkelten todellisuus. Sitä ei tavoiteta luonnollisilla aisteilla, vaan siihen tartutaan uskolla. Niinpä usko on eräänlaista mielikuvitusta. Kykyä nähdä enemmän kuin tämä näkyvä.

Tästä syystä Jeesus sanoi taivas- ten valtakunnan kuuluvan lasten kal- taisille. Lapset kun käyttävät mieliku- vitusta. He näkevät kävyn lampaana, puutikun paimenena ja oksan leijo- nana. Arjen konkretia vaihtuu leikin pelisääntöihin – ja syntyy seikkailu.

Samalla tavalla usko näkee tämän näkyvän taakse ja tuolle puolelle. Iloi- sissa sattumissa tunnistetaan Jumalan johdatus. Elämän hyvät asiat nähdään taivaan lahjoina. Luontoa ylistetään Luojan mahtavana taideteoksena. Hä- dässä pyydetään Suuremman apua.

Usko kokee, että minun elämäl- läni on syvä tarkoitus. En itse ehkä

näe sitä, mutta tiedän kuuluvani mi- nua suurempaan suunnitelmaan. Suuri Suunnittelija kulkee vierelläni ja minä puhun hänelle. Eräänä päi- vänä astun viimeisen portin läpi toi- seen maailmaan, enkelten ja edes- menneiden seuraan.

Uskolle todellisuus on jännittävä paikka. Pyhä mielikuvitus tajuaa pal- jon enemmän kuin arkijärki ymmär- tää. Näin usko on sukua leikille.

Anna meille jokapäiväinen leikkimme

Mikä mahtaa olla leikkimielisyyden vastakohta? Se ei ole totisuus tai vakavauus vaan masennus. Masen- nuksessa mikään ei tunnu miltään, vaan kaikki on samaa harmaata.

Sisäisen lapsensa menettäneeltä puuttuu paljon. Jos totinen työ ja kii- re syö kaiken ajan ja energian, kaik- ki alkaa lopulta maistumaan puul- ta. Siksikin kolmas käsky muistuttaa: muista pyhittää lepopäivä.

Lepopäivä on nimittäin leikkipäivä. Silloin tehdään jotakin virkistävää ja kiitetään Jumalaa. Molempiin tarvi- taan sitä lapsenkaltaisuutta. ●

Teltat esiin ja yöksi pihalle

Nuku yö ulkona -tapah-
tumassa Rytkyn leiri-
keskuksen pihassa oli
ihana syksyinen tun-
nelma, kun eri-ikäiset
telttailijat häärivät
yhdessä ja nauttivat
luonnon hiljaisuudesta.

Kuopiolaiset Jani, Karla, Verna ja Emmi Tuovinen nukkuivat yön teltassa Rytkyn leirikeskuksen pihassa.

Hanna Valkonen teksti ja kuvat

Suomen luonnon päivän iltana **Tuovisen** perhe **Jani, Emmi** sekä lapset **Karla** ja **Verna** olivat pys-
tyttäneet telttansa leirikeskuksen
nurmikolle. Emmi oli bongannut
Nuku yö ulkona -mainoksen netis-
tä, ja kaikki innostuivat asiasta.
"Pari vuotta sitten vastaavana
teemayönä nukuimme teltassa
omassa pihassa. Tästä voisi tulla
mukava harrastus", Emmi Tuovi-
nen toteaa.

Illalta odotetaan saunaa, mak-
karan paistoa ja sitä, että saa olla
porukassa.

Teltta on ollut Tuovisilla pari-
sen vuotta ja haaveena on joskus
päästä telttailemaan saareen.
Ehkä ensi kesänä.

"Lapsille tämä on myös elä-
mys", Jani sanoo ja samassa toi-

nen tyttäristä hihkaisee, että tel-
tassa on ötököitä.
Molemmat vanhemmat ovat
sitä mieltä, että retkeily on muka-
vaa perheen yhteistä aikaa.
Sadekarttoja on seurattu päivän
aikana, mutta suurimpien sade-
kuurojen odotetaan kiertävän lei-
rikeskuksen. Teltta on onneksi ve-
denpitävä.
"Tai ainakin pitäisi olla", Jani
Tuovinen nauraa.

**Uudestaan ensi
syksynä?**
Eija Huuskonen on yksi tapah-
tuman vetäjistä, ja hän kertoo,
miten heitti idean viime vuonna
Nuku yö ulkona -tapahtumasta.
Seurakuntayhtymässä muutama
muukin innostui, ja niinpä he vara-
sivat Rytkyn leirikeskuksen.
"Tämä on seurakuntayhtymän
uutta, kaikille avointa toimintaa.
Jos Luoja suo, niin voisimme jat-

kaa tapahtumaa myös ensi syksy-
nä", Huuskonen haaveilee.
Nuorisotyönhoaja **Elina Hak-
karainen** kertoo jälkikäteen, että
telttailu oli sujunut mukavasti ja
rennosti.
"Sadetta ropisi teltan kattoon
yöllä ja itse siihen havahduin pari
kertaa", Hakkarainen sanoo.

Osallistujilta kysyttiin palautet-
ta tapahtumasta. Useissa vasta-
uksissa kiitosta saivat hieno alue,
rantasauna, letut, kota, ohjelma,
turvallisuus ja yhdessä oleminen.
"Erityisesti pidettiin siitä, että
tapahtuma kokosi monenikäisiä
ihmisiä yhteen", Hakkarainen sum-
maa. ●

NUKU YÖ ULKONA

- Kuopion ev.lut. seurakunnat järjestivät tänä vuonna ensimmäisen Nuku yö ulkona -tapahtuman. Se kannusti nauttimaan leirikeskuksen ympäristöstä yhteisöllisesti.
- Nuku yö ulkona on Suomen Ladun kampanja, joka haastaa ihmisiä yöpymään ulkona Suomen luonnon päivänä elokuun lopussa. Kampanjaa vietettiin jo 10. kertaa.

- Suomen Ladun mukaan tänä vuonna Nuku yö ulkona -kampanjaan osallistui yli 100 000 suomalaista. Ympäri Suomen järjestettiin yli 50 tapahtumaa, ja ulkona nukkumisesta saatiin yli 7 700 karttamerkintää. Suosiossa oli lähiretkeily.
- Vuoden päästä Suomen luonnon päivä on 29.8.2026.

KOLUMNI
Sirpa Kähkönen

Armosta riittää jaettavaa itsellekin

TAKAVUOSINA menttiin hyvinkin
sairaana töihin; monet (eivät kaikki)
pitivät sitä tunnollisuuden ja
hyvän työntekijyyden merkinä.
KORONAPANDEMIAN jälkeen
tämä asenne on onneksi suuressa
määrin kadonnut. Kun ilmoittaa
olevansa kipeänä, työtoverit kehotta-
vat pysymään vuoteessa ja sairasta-
maan taudin pois. Tässä näkyy arjen
armo.

KETÄÄN EI HYÖDYTÄ urheus ja
uhrautuvuus, jonka seurauksena
tartuntatauti leviää. Kaltaisellani
vapaalla kentällä toimivalla taiteili-
jalla sairaaksi ilmoittautumisen
kynnys on todella korkealla.

TAKAVUOSINA olen muun muassa
pitkän jankuttamisen jälkeen suos-
tunut menemään puhekeikalle 39
asteen kuumeessa ("Muuten kaikki
pettyvät! Ja meidän kuljetetaan sinut
autolla ovelta ovelle.") Miksi ihmeessä
suostuin? Aika oli niin toinen. Ja pel-
käsinkin pettää yleisöni ja ajattelin, että
en saa enää keikkoja.
NYKYISIN TUOLLAISTA sairaana
työskentelyn vaatimista pidettäisiin
outona, riskeerattiinhan siinä paitsi
esiintyjän myös yleisön terveys. Kirjal-
listen tilaisuuksien osanottajien keski-
ikä on korkea ja mukana on joka kerta
riskiryhmäläisiä.
KUNPA MUISTAISIMME pitkään,
että sairaudet on tarkoitus ottaa

vakavasti. Että sairauden kohdatessa
tarvitsemme ymmärrystä paitsi ympä-
ristöltä myös, ja aivan erityisesti, itsel-
tämme. Ihmisruumiin ei ole tarkoitus
jaksaa mitä vain.
VOIMA EI AINA ole ponnistamista
pystyyn ja säntäämistä liikkeelle. Voi-
ma on myös harkintaa ja mielenrau-
haa. Ajan ottamista sen pohtimiselle,
mikä on tilanteessa oikea ratkaisu.
PÄÄTTÄVÄISESTI ja ystävällisesti
ihmisen on osattava olla omalla puo-
lellaan. Olla suostumatta sellaiseen
mikä rikkoo. Jos siihen pystyy, pystyy
myös rakastamaan toista niin kuin it-
seään ja armahtamaan sitä, jonka voi-
mat ovat vähissä. ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta
Edla Olivia Sandell
Eemil Juhani Tilles
Eino Leo Alvar Pitkänen
Lidia Hilma Violiina Moisio
Siilas Verneri Neemias Lassila

Alava
Aatos Viljami Ahonen
Benjamin Elias Viljami Puttonen
Benjamin Mathias Bovellan
Eeva-Martta Pirjo Miettinen
Eino Juho Oliver Laakkonen
Elsa Suoma Hannele Heiskanen
Inka Aurora Kutvonen
Leo Matteo Väänänen
Leon Väinö Benjamin Rikkonen
Majja Sini Susanna Valkeapää
Noel Atlas Rissanen
Oiva Johannes Niemi

Järvi-Kuopio
Piitu Kerttu Tervonen, Nilsiä
Vilppu Aaron Mikael Vihonen,
Kaavi

Kallavesi
Aapa Natanael Raunismaa
Aino Wilma Sofia Heikkinen
Alma Aili Matilda Juntunen
Eelis Viljami Hartikainen
Elea Mariia Juntunen
Fanni Lila Miona Toivanen
Hilma Elma Eloisa Häkkinen
Hugo Oskar Taavetti Kosonen
Ilona Elma Amalia Karhunen
Isla Jasmin Mimosa Roivainen,
Maaninka
Isla Linnea Hartikainen
Johannes Ari Kristian Hegnet
Lempi Lilja Lyidia Knuutinen
Lukas Leon Matias Partanen
Oliver Milan Kristian Partanen
Otto Elmeri Laitinen

Männistö
Alma Auli Amalia Haapaharju
Luka Matias Suutari

Puijo
Aatto Osvald Ronkainen
Alpo Leo Edvard Piirainen
Elmo Abiel Sauramäki
Elmo Leander Tervo
Venla Olivia Leskinen
Vuokko Julia Tulla

Siilinjärvi
Aurora Aino Maria Leinonen
Jessi Hannele Irmeli Ylisipola
Arvi Väinämö Venäläinen
Pihla Emilia Miettinen
Verneri Aukusti Niskanen
Ilta Hilma Maria Piiparinen
Juho Matias Kujala
Toivo Johannes Ruotsalainen
Estelle Aava Olivia Koljonen
Lilian Ida Aurora Hämäläinen

Avioliittoon kuulutetut

Tuomiokirkkoseurakunta
Iikka Arhippa Piironen ja
Jutta Emilia Mikkonen

Kallavesi
Sami Markus Sauresto ja
Anni Johanna Kovero

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta
Irja Tellervo Tirkkonen 99
Kaisa Annikki Kinnunen 98
Aino Elina Laatikainen 95
Maila Maria Jääskeläinen 91
Leena Seija Tuulikki
Pitkänen 89
Aino Marjatta Kupiainen 87
Anja Leena Mehtonen 87
Anja Kyllikki Juutilainen 86
Kaisa Johanna Oksanen 85
Ritva Annikki Juntunen 80
Pertti Olavi Räsänen 79
Leena Orvokki Hänninen 76
Pertti Kalevi Toivanen 73
Mirja Helena Kokkonen 71
Juha Tapani Viitanen 70
Alpo Henry Tapio Murro 54

Alava
Urpo Antero Ruisla 94
Martta Elina Koskinen 93
Helvi Kaarina Hyvärinen 86
Jorma Kalevi Korajoki 79
Matti Uolevi Räsänen 76
Lauri Veli Matti Eskelinen 72
Mauri Antero Miettinen 68
Tiina Henriikka Varis 60
Valma Annikki Saali 79

Järvi-Kuopio
Pirkko Helena Leskinen 91,
Nilsiä
Seija Mirja Annikki Puustinen
89, Nilsiä
Raimo Heikki Hakkarainen 81,
Juankoski
Raimo Ensio Hirvonen 79,
Tuusniemi
Matti Vihtori Partanen 94,
Säyneinen

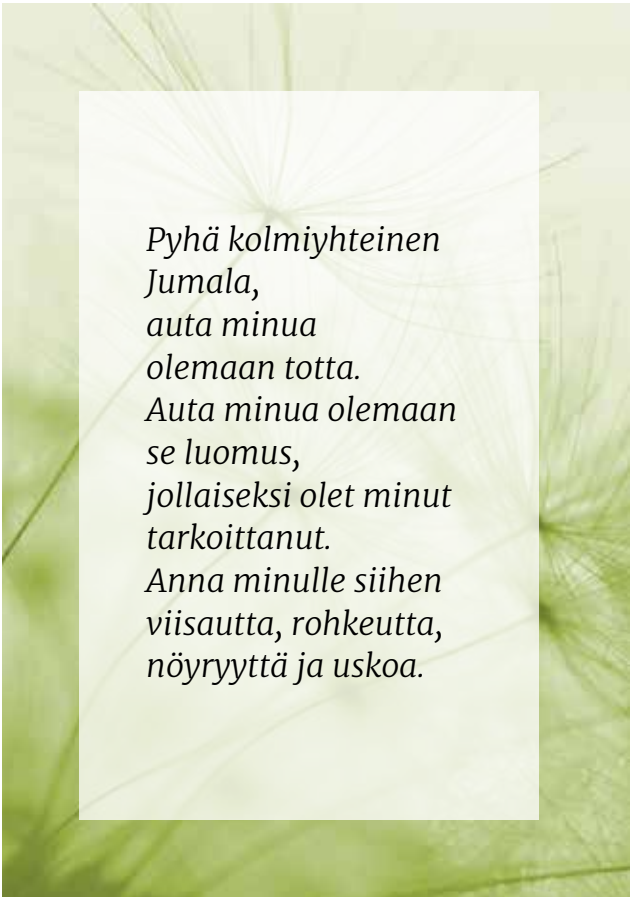
Reino Olavi Vartiainen 87,
Nilsiä
Alli Maria Julkunen 85,
Juankoski
Raimo Heikki Hakkarainen 81,
Juankoski
Eila Marjatta Lievonen 79,
Tuusniemi
Raimo Mikael Koistinen 74,
Nilsiä
Airi Siviä Räsänen 88, Kaavi
Eeva Anneli Mustonen 79,
Kaavi
Ari Pentti Juhani Nissinen 75,
Nilsiä
Paavo Kalevi Heikkinen 73,
Juankoski
Veikko Einari Vaittinen 99,
Tuusniemi
Aatu Jääskeläinen 98, Riis-
tavesi
Terttu Marjatta Savolainen 94,
Muuruvesi
Eero Arvid Tiainen 93,
Juankoski
Ritva Marja Inkeri Koskinen 75,
Nilsiä

Kallavesi
Erkki Johannes Puustjärvi 93
Unto Veikko Räihä 89, Maa-
ninka
Tuomo Juhani Tissari 87
Juha Antero Repo 68
Matti Ilmari Laitinen 68
Jari Juha Olavi Venäläinen 66,
Karttula
Ossi Johannes Borgman 65,
Maaninka
Vesa Rikhard Ovaskainen 53,
Maaninka

Männistö
Kaija Annikki Laitinen 92
Pauli Antero Leskinen 89
Martta Annikki Antikainen 87
Erkki Korhonen 86
Helvi Kolari 84
Ahti Antero Kurki 81
Markku Tapani Korhonen 73
Aija Riitta Jäntti 70
Risto Petter Johannes
Pärnänen 60

Puijo
Aulis Antero Ronkanen 90
Oiva Harju 89
Vuokko Tuulikki Koponen 89
Venho Aulis Olavi Takkinen 87
Pekka Ukkonen 85
Anja Marjatta Koivistoinen 83
Tuomo Antero Karttunen 83
Tuula Elina Karpansalo 71
Jaakko Jalmari Laatikainen 40

Siilinjärvi
Timo Lukkarinen 90
Urpo Savolainen 99
Helli Kaarina Lindqvist 84
Toini Eedit Saarelainen 93
Aune Rakel Väätäinen 83
Aino Helmi Elina Jauhiainen 94
Arja Marjatta Seitsonen 78
Saimi Kaarina Partanen 84
Mari Udd 97
Jyri Heikki Tapio Penttinen 64
Maija Karppinen 94
Eeva Selma Marjatta
Räsänen 99
Maija-Liisa Kyllikki Taskinen 82

Pyhä kolmiyhteinen
Jumala,
auta minua
olemaan totta.
Auta minua olemaan
se luomus,
jollaiseksi olet minut
tarkoittanut.
Anna minulle siihen
viisautta, rohkeutta,
nöyryyttä ja uskoa.

SANALLISTA

Mitä minun pitäisi tuoda, kun astun Herran eteen, kumarrun korkeimman Jumalan edessä? Toisinko hänelle uhreja, vuoden vanhoja vasikoita? Miellyttävätkö Herraa tuhannet pässit ja virtanaan tulviva uhriöljy? Pitäisikö minun antaa esikoiseni rikkomuksestani, oma lapseni synninteostani? -Sinulle, ihminen, on ilmoitettu, mikä on hyvää. Vain tätä Herra sinulta odottaa: tee sitä mikä on oikein, osoita rakkautta ja hyvyyttä ja vaella valvoen, Jumalaasi kuunnellen. *Miika 6:6–8*

Pelastukseen ei vaadita suuria

MINUSTA TUNTUU, että olen kuullut nämä Raamatun sanat jo monta kertaa lyhyen pappisurani aikana. Olen kuullut ne niin kirkonpenkissä, joskus kahvipöydässä tai harrastuksissani vapaa-ajalla. Sanamuodot ovat vain erilaiset: ”Kerrohan nyt pappi, miten sinne Taivaaseen pääsee? Pääsenkö sinne minäkin?”. Tämän kysymyksen ikaikaisuus osoittaa sen merkityksen niin kristityille kuin muulle maailmallekin elämänkatsomuksesta huolimatta. Jokainen meistä varmasti pohtii omaa osaansa maailmassa ja sitä, onko tarpeeksi hyvä ja arvokas?

MONET ODOTTAVAT minulta selkeää vastausta, mutta en totta puhuen osaa vastata edes itseni kohdalla tähän. Huomaan kuitenkin ihmisten asettavan minut pappina ”pyhään” asemaan, jossa pelastukseni on ilmeisesti selviö. Miksi sitten pohdin samaa kysymystä omalla kohdallani? Hupaisa tilanne.

EHKÄ VASTAUKSEMME onkin selkeämpää muille kuin itsellemme. Ihmiset ympärillämme näkevät meissä hyvän, jota itse emme osaa tunnistaa, ja uskon Jumalan näkevän sen myös. Pelastukseen ei vaadita suuria, koska haluan myös uskoa, että meillä kaikilla on omatuntomme, joka ohjaa meitä hyvin tekoihin ja se on Jumalan puhetta meille. Ehkä minun pitäisi vain luottaa sen ääneen enemmän. Ehkä se olisi tarpeeksi. ●

Jouni Kovanen
vt. kappalainen, Tuomiokirkkoseurakunta

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.

Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

KUOPION MUUTTO & KULJETUS

- Muutot
- Kuljetukset
- Kuolinpesien tyhjennykset
- Muuttolaatikoiden vuokraus

Puh. 040 127 1748

info@kuopionmuuttojakuljetus.fi
www.kuopionmuuttojakuljetus.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverrukset
ja kiven enstisöinnit

Mainosmyynti Sanna Kiiveri- Haverinen 050 433 0153

sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 29.10.,
varaukset 20.10. mennessä.

hilla
group

Lue lehti verkossa
tai tilaa uutiskirje

KIRKKO & KOTI

kirkkojakoti.fi

03. - 07.12.2025 (5pv)

JOULUTORIMATKA

**ALK.
535€**

**Hampuri & Lyypekki
rennosti risteillen**

Finnlines rentouttava laivamatka meno-paluuna,
yö Hampurissa. Koe Hampurin ja Lyypekin
joulutoreja. Oma bussi ja matkanjohtaja mukana
koko matkan ajan!

Kuopion

Tila-Auto Oy

044 - 768 1818 www.tila-auto.com

PETRI LAAKSONEN

Eläköön elämä

LAULUJA 40 VUODEN VARRELTA

JUHLAKONSERTTI

**MÄNNISTÖN
PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO
Su 5.10. klo 16**

Liput 25€ ovelta tuntia ennen konserttia

SIILINJÄRVI

Yhteisöllisyyttä, uskoa ja arjen juhlaa

Siilinjärven seurakunnassa on
meneillään seurakuntaviikko.

Merja Tapio teksti
Leena Blohin kuva

Seurakuntaviikkoa viete-
tään 22.–28.9. Siinä missä
viime vuonna juhlistettiin
seurakunnan satavuotis-
ta historiaa, tänä vuonna
katse on toiveikkaana tu-
levaisuudessa, sillä viikon
teemana on Tulevaisuus
ja toivo. Seurakuntaviikko
Siilinjärvellä järjestetään
nyt toista kertaa, ja siitä on
tarkoitus tehdä vuosittai-
nen perinne.

Tapahtumien runsaudensarvi

Kyseessä on seurakunnan
oma teemaviikko, joka kut-
suu kaikenikäiset mukaan
kokemaan yhteisöllisyyttä,
hengellisyyttä ja iloa arjen
keskellä. Viikon aikana
seurakunta avaa oven-
sa päivittäin monenlai-
siin tapahtumiin, joissa
korostuvat kohtaaminen,
osallistuminen ja yhdes-
sä tekeminen. Seurakun-
taviikko on hiljentymisen
hetkiä, kirkkohetkiä, las-
tenjuhlahetkiä. On tans-
sia ja musiikkia – soite-
taan ja lauletaan yhdessä

ja erikseen. Kokoonnutaan
konsertteihin, luennoille,
kirpparille, piireihin ja ker-
hoihin. Kokoonnutaan kir-
koissa, seurakuntatalolla,
baarissa ja eri puolilla seu-
rakuntaa.

”

**Kokoonnutaan
kirkoissa ja
baarissa.**

Seurakunnassa on vii-
koittain muutenkin paljon
tapahtumia, seurakuntavii-
kolla niitä on vielä enem-
män. Tarkemmat tapahtu-
matiedot löydät helpoiten
verkkosivujen tapahtuma-
kalenterista sekä seura-
kunnan lehti-ilmoituksista.
Kaikki ilmoitetut seura-
kunnan tapahtumat ovat
aina maksuttomia ja kaikil-
le avoimia.

Lauantain kirpputori-
tapahtuman kahvilan ja
Arjen aterian maksujen

tuotot menevät hyvänte-
keväisyyteen eli Yhteisvas-
tuukeräykseen.

Läsnä arjessa

Seurakuntaviikko ei ole
vain tapahtumaviikko – se
on viesti siitä, että seura-
kunta on läsnä arjessa. Se
kutsuu mukaan, antaa ti-
laa hiljentymiselle ja tar-
joaa paikan, jossa jokainen
voi tulla kohdatuksi.

Seurakuntaviikko an-
taa myös mahdollisuu-
den tutustua seurakunnan
toimintaan ja sen ihmi-
siin. Viikko voi toimia alku-
sysäyksenä tulla mukaan
aktiiviseen toimintaan,
vaikkapa vapaaehtoistyö-
hön tai ihan päättäjätasol-
le saakka. Pestuukahveil-
la esitellään kuukausittain
tarjolla olevia vapaaehtois-
työn projekteja. Ensi vuon-
na on seurakuntavaalit,
joissa etsitään seurakun-
nalle tulevaisuuden pää-
töksentekijöitä – olisitko
se sinä? ●

**Lue lisää tapahtumista
siilinjarvenseurakunta.fi**

Seurakuntaviikon alkupäivinä oli
Vuorelan torilla pappi puhuteltavana.

Teemailloissa käsitellään kuolemaa

Lokakuussa järjestetään Maaningalla ja Männistössä teemailtoja kuolemasta.

Maaninkatalolla perehdytään aiheeseen eri näkökulmista maanantaisin 6.–27.10. kello 17.30–19.

Miten kohtaamme kuoleman? Pysähdytään kuoleman herättämiin kysymyksiin, pelkoon ja muihin tunteisiin sekä hautajaisiin. Mistä syntyy toivo? Etsitään yhdessä toivon merkkejä arjessa. Samalla pohditaan, miten toivo pysyy yllä.

Voiko suru avata jotain uutta? Tarkastellaan, mitä suru antaa ja voiko se mahdollistaa jotain uutta.

Viimeisessä illassa musiikki saa hoitaa, kun kanttori **Riikka Leino-sen** johdolla kuunnellaan musiikkia ja keskustellaan musiikin merkityksestä elämän aallokoissa.

Tilaisuuksia ohjaavat pastori **Marjukka Borg-**

man ja diakoniatyöntekijä **Hanna Rasa.**

Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa järjestetään kuolemaan, hautajaisiin ja hautaamiseen liittyvä keskustelu-ilta keskiviikkona 29.10. kello 18–20. Paikalla on Männistön pappeja ja kanttori, myös hauta- ja puistotoimen edustaja on mukana.

Illassa kerrotaan hautaan siunaamisen ja mah-

dollisen muistotilaisuuden kulusta ja siitä, kuinka pappi ottaa etukäteen yhteyttä omaisiin ja käy heidän kanssaan keskustelun. Kanttori tuo esille, millaista musiikkia hautajaisissa voi olla. Aikaa on varattu myös kysymyksille ja keskustelulle. Ilta päättyy kahvitarjoiluun seurakuntatalissa.

Teemaillat ovat avoimia kaikille keskusteluaiheista kiinnostuneille. Ne eivät ole suru- tai terapiaryhmiä vaan yhteisiä hetkiä jakaa ajatuksia ja saada vastauksia kysymyksiin.

Surun ja ikävän käsitteily nousee ajankohtaiseksi usein pyhäinpäivän alla. Pyhäinpäivää vietetään tänä vuonna lauantaina 1. marraskuuta. ●

LUOTTAMUSHENKILÖ
Tuuli Vaittinen
Tuomiokirkkoseurakunta

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia luottamushenkilönä?
2. Mitä arvostat seurakunnassasi?
3. Miten haluaisit kehittää seurakuntasi toimintaa?

Lapsiperhetyö helpottaa arkea

1. Olen erittäin kiitollinen mahdollisuudesta olla mukana vaikuttamassa yhteisiin asioihin. Seurakunta oli minulle jo nuorena kuin toinen koti. Nyt luottamushenkilönä minulla on mahdollisuus omalla panoksellani vaikuttaa siihen, että seurakunta koetaan avoimena ja turvallisena, ja että siellä jokainen voi kokea olevansa tärkeä ja arvokas.

2. Arvostan sitä, että seurakuntani järjestää monipuolisesti erilaisia tapahtumia sekä toimintaa kaiken ikäisille. Koen, että seurakunnan ovet ovat avoinna kaikille. Pienen lapsen äitinä arvostan luonnollisesti myös Tuomiokirkkoseurakunnan

lapsiperheiden parissa tekemää työtä, joka tuo apua, tukea ja helpotusta monien perheiden arkeen. Arvostan tietenkin myös suuresti Tuomiokirkkoseurakunnan ammattitaitoisia työntekijöitä sekä vapaaehtoisia

3. Olen ollut huomaavinani, että seurakunnassamme nuorten osallistuminen toimintaan on kasvussa. Toivon siis, että jatkossakin nuorten parissa tehtävää työtä kehitetään siten, että nuoret kokevat seurakunnan omakseen ja aikuistuessaan pysyvät sen aktiivisina jäseninä. Toivon myös, että seurakunnassani jatketaan hyvin alkanutta työtä yhdenvertaisuuden eteen. ●

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

112. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 29.10.2025

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino Sanoma Manu Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 57 100 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0040
(to 9–16, ma, pe 9–14)

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

Olemme apunasi surun hetkellä.
Hienotunteisesti. Kokonaisvaltaisesti.
Asiantuntevasti.

HAUTAUSTOIMISTO Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

— HAUTAUSTOIMISTO —

J. Nurro Oy

*Kaikki hautausjärjestelyt
hienotunteisesti ja ammattitaidolla.*

Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

*Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin
liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella,
yksilöllisesti ja ammattitaidolla*

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO

- Kuljetukset
- Arkut
- Uurnat
- Kukut
- Pitopalvelu
- Perunkirjoitukset
- Hautakivet

HAUTAUSPALVELU alk. 590,-

sis. arkun, yhden kuljetuksen, vainajan vaatteet ja pukemisen.

Toimimme koko Pohjois-Savon alueella!

p. 044 240 2202 | Hulkontie 9, Kuopio | www.savonkalla.fi

Tervetuloa Piispankatuun!

Muistotilaisuudet, ristiäiset, rippijuhlat, häät... Historiaa henkivä Piispankatu tarjoaa upeat puitteet elämäsi tärkeimpiin hetkiin.

Ota yhteyttä:

044 731 8005
anne.tikkanen@muotoiluakatemia.fi
www.muotoiluakatemia.fi

Piispankatu 8, 70100 Kuopio

”Meitä sillanrakentajia tarvittaisiin enemmän, ei toisten käännäyttämiseen vaan ymmärtämiseen”, Esko Valtaoja pohtii.

Ääretön kosmos ja ääreellinen elämä

Tähtitieteen emeritusprofessori Esko Valtaoja on tottunut katsomaan maailmaa kaukoputken läpi. Mutta mitä tapahtuu, kun katse kääntyy kysymyksiin, joihin tiede ei vielä löydä vastausta?

Kaisa Rönkä teksti
Raimo Sivonen kuva

Kosmoksen kansantajuistaja vietti kuluneen kesän yhdessä puolisonsa **Virpin** kanssa Korvanniemen mökillä Kainuussa. Yli 30 vuoden ajan sama paikka on ollut myös kirjoittamisen kehto.

”Ajatus mahtuu lentämään siellä”, Valtaoja tiivistää.

Vaikka Valtaoja on kotoisin Kemistä ja viettänyt lapsuutensa Sodankylässä, Kainuusta on tullut sielunmaisema.

”Tämä on eräänlainen Lapin korvike. Paikka, jossa voi olla rauhassa, mutta joka ei ole syrjässä elämästä.”

Jatketaan kysymistä

Valtaoja ei enää seuraa akateemista tiedettä kuten ennen. Hän jäi eläkkeelle, kun koki yliopistomaailman muuttuneen raskaaksi. Mutta intohimo maailmankaikkeuden kysymyksiin ei ole kadonnut. Parhaillaan hän viimeistelee uutta kirjaansa, joka käsittelee suhteellisuusteoriaa ja avaruutta.

Itseään hän kuvaa realistiseksi optimistiksi: vaikka uhkia on, ihmiskunta on toistaiseksi selvinnyt.

”Me ollaan vaikeasti tapettavia”, Valtaoja vinnistää ja viittaa siihen, kuinka olemme historian aikana käyneet läpi sotia, ruttoja, luonnonkatastrofeja ja kriisejä, mutta aina nousseet jaloillemme.

Hän painottaa, että suurin osa maailmankaikkeudesta on meille

edelleen täysin tuntematonta. Mustat aukot, pimeä aine ja aika ovat käsitteitä, joita tiede ei vielä täysin ymmärrä – ja juuri tuo mysteeri kiehtoo häntä.

”Se, että emme ymmärrä, on kutsu jatkaa kysymistä.”

Uteliaisuus ja halu ymmärtää

Valtaoja kuvaa itseään agnostikoksi, ihmiseksi, joka ei väitä tietävänsä, onko Jumala olemassa. Sekä uskovat että ateistit ovat hänen mukaansa samassa asemassa, koska kumpikaan ei tiedä totuutta.

Tähtientutkijan mielestä tieteellä ja uskonnolla ei ole kuitenkaan syytä olla vastakkain.

”Olisi kummallista etsiä tieteestä todisteita Jumalan olemassaololle tai olemattomuudelle. Se ei ole koskaan onnistunut.”

”

Oliko tässä mitään vaihtoehtoa?

Kummallakin on sama perusvoima: uteliaisuus ja halu ymmärtää. Siksi emeritusprofessori suhtautuu epäillen kaikenlaisiin ehdottomiin väitteisiin.

”Mitä enemmän maailmankaikkeudesta ymmärtää, sitä enemmän

pitäisi olla nöyrä omien tietojensa rajallisuuden edessä”, hän sanoo.

Astrobiologia, elämä kosmisena ilmiönä, on yksi hänen kiinnostuksen kohteitaan. Jos elämää löytyy muualta kuin maasta, se herättää kysymyksiä myös teologiassa. Valtaojan mukaan osa uskonnollisista piireistä suhtautuu ajatukseen muukalaiselämästä epäluuloisesti, koska se voi horjuttaa ihmiskeskeistä maailmankuvaa. Fanaattisuutta löytyy myös tieteen puolelta, niiden joukosta, jotka eivät siedä uskonnollista ajattelua lainkaan.

”Meitä sillanrakentajia tarvittaisiin enemmän, ei toisten käännäyttämiseen vaan ymmärtämiseen.”

Tietoisuus on arvoitus

Nykyisen käsityksen mukaan maailmankaikkeus on fyysisesti ääretön. Valtaoja pitää ajatusta sekä kiehtovana että hämmentävänä. Jos se on totta, jossain saattaa olla ääretön määrä meitä vastaavia kopioita.

Hän pohtii myös elämän syntyä ja niin sanottua antropista periaatetta: maailmankaikkeus vaikuttaa juuri sopivalta elämälle, mutta emme silti tiedä, millaisia muotoja elämä voisi saada muualla tai toisenlaisessa universumissa.

Suurin ratkaisematon arvoitus hänen mielestään on tietoisuus ja se, mistä syntyy tunne omasta olemassaolosta. Sitä tiede ei osaa vielä selittää. Kysymys elämän tarkoituksesta jää avoimeksi, mutta kosmologi näkee siinä kutsun jatkaa pohdintaa.

Jos hän saisi kysyä maailmankaikkeudelta yhden kysymyksen ja saisi siihen varmasti vastauksen, hän kysyisi: ”Oliko tässä mitään vaihtoehtoa? Oliko pakko syntyä juuri tällainen maailmankaikkeus, vai olisiko se voinut olla toisenlainen?”

”

Me ollaan vaikeasti tapettavia.

Mystiikkaa tähtien alla

Valtaoja palaa ajatuksissaan Kainuun järvimaisemiin. Kesäyöt mökkilaiturilla ovat hänelle erityisiä.

”Kun katson yöllä tähtiä, tunnen oloni hyvin pieneksi. Voin ymmärtää, miksi joku näkee siinä Jumalan. Ehkä olen vain hiekanjyvä valtassa kokonaisuudessa.”

Hän ei tyrmää ajatusta, että maailmankaikkeus voisi olla tietoinen, mutta muistuttaa vielä kerran, että tieteellä ei ole keinoja todistaa tai kumota tällaista väitettä.

Valtaojan mielestä tärkeintä on, että ihminen säilyttää uteliaisuutensa ja kunnioittaa toisten näkemyksiä.

”Suurin tehtävämme ei ole vain antaa vastauksia, vaan rohkaista toisiamme etsimään ja kysymään.” ●